| | |
|---|---|
| Súd: | Okresný súd Dunajská Streda |
| Spisová značka: | 12C/140/2009 |
| Identifikačné číslo súdneho spisu: | 2209212768 |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 13. 06. 2016 |
| Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: | JUDr. Eva Bíróová |
| ECLI: | ECLI:SK:OSDS:2016:2209212768.8 |

# ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v právnej veci žalobkyne: G. S., K.. XX.XX.XXXX, O. Š., T.. Q. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Andrejom Garom, advokátom, Bratislava, Štefánikova 14, proti žalovanej: Q. O., K.. XX.XX.XXXX, O. Š., F. Y. XX/XX, zastúpenej JUDr. Petrom Bilkovičom, advokátom, Bratislava, Strojnícka 8, o ochranu osobnosti takto

**r o z h o d o l :**

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 4.000 eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

**o d ô v o d n e n i e :**

Pôvodne žalobcovia 1/ a 2/ (žalobcom 2/ bol označený manžel žalobkyne) sa žalobou zo dňa 04.09.2009 domáhali ochrany osobnosti voči pôvodne žalovaným 1/ a 2/ (žalovaným 2/ bol označený poisťovateľ žalovanej) priznaním nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur pre žalobkyňu 1/ od žalovanej 1/ a žalovaného 2/ spoločne a nerozdielne, vo výške 6.000 eur pre žalobkyňu 1/ a vo výške 4.000 eur pre žalobcu 2/ od žalovanej 1/ samostatne. Zároveň sa domáhali náhrady trov konania. Žalobu odôvodnili tým, že žalobkyňa 1/ sa dňa 05.09.2006 stala účastníčkou dopravnej nehody zavinenej žalovanou 1/, následkom ktorej boli žalobkyni 1/ spôsobené ťažké zranenia, a to otvorená zlomenina oboch kostí ľavého predkolenia s posunom úlomkov. Vo veci predmetnej nehody Okresný súd Pezinok dňa 30.01.2009 vydal trestný rozkaz pod č. k. 2T/12/2009, ktorým žalovanú 1/ uznal vinnou zo skutku uvedeného v obžalobe, ktorým inému z nedbanlivosti spôsobila ťažkú ujmu na zdraví, čím spáchala trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, za čo jej súd uložil peňažný trest vo výške 1.000 eur s náhradným trestnom odňatia slobody v trvaní troch mesiacov a trest zákazu činnosti zákaz riadiť motorové vozidlá všetkého druhu po dobu 2 roky. Poškodenú - žalobkyňu, poškodeného -
žalobcu 2/ a ďalšiu poškodenú odkázal súd s nárokom na náhradu škody na konanie vo veciach občianskoprávnych. Trestný rozkaz sa stal právoplatný a vykonateľný dňom 04.03.2009. V deň uvedenej dopravnej nehody bola žalobkyňa prijatá na prvú ortopedicko-traumatologickú kliniku Fakultnej nemocnice s poliklinikou Bratislava - Ružinov (ďalej FNsP) a následne bolo jej zranenie na ďalší deň (otvorená zlomenina ľavého predkolenia) riešené operačne zavedením vnútrodreňového klinca do ľavej píšťaly. Priebeh hospitalizácie bol komplikovaný opuchom dolnej časti predkolenia a členka. Hospitalizácia bola ukončená 19.09.2006. Pre spomalené hojenie bolesti a opúchanie bola žalobkyňa 1/ hospitalizovaná v období od 11.12.2006 do 15.12.2006, kedy jej bolo dňa 12.12.2006 operačne vykonané odstránenie skrutiek z vnútrodreňového klinca a skrátenie ihlice, ktorá sa medzičasom zahojila a vytvárala prekážku hojenia píšťaly. Od 21.02.2007 bola žalobkyňa vedená na fyziatricko-rehabilitačnom oddelení (FRO) a pre sústavné opúchanie a modranie bolo dňa 18.04.2007 realizované cievne vyšetrenie so záverom, že sa jedná o poškodenie hlbokých žíl predkolenia a žalobkyni bolo doporučené pokračovať v intenzívnej rehabilitácií. Práceneschopnou bola žalobkyňa 1/ v období od

05.09.2006 do 31.10.2007. Počas tejto dlhodobej liečby mala pacientka stále bolesti, neustále musela užívať lieky a koncom septembra 2007 jej pri lekárskej kontrole bolo lekárom doporučené odložiť jednu barlu. Podľa vyjadrenia znalca MUDr. Lohnerta bola doba liečenia neprimeraná zraneniu, avšak biologicky odôvodnená, nakoľko si ju vynútili sprievodné komplikácie - predĺženie hojenia a súčasné postihnutie hlbokých žíl predkolenia. Dňa 19.11.2007 žalobkyňa opäť navštívila FNsP Bratislava - Ružinov pre neustále bolesti v oblasti ľavého členka a opúchanie ľavej dolnej končatiny pri státí. Zranenie si vyžadovalo hospitalizáciu, po prepustení z hospitalizácie spojenej s operáciou zlomeniny predkolenia, bola poškodená obmedzovaná v obvyklom spôsobe života, imobilizáciou ľavého predkolenia, plastovou ortézou a chôdzou o barliach (najskôr nemecké, neskôr francúzske). Pre komplikácie hojenia nosila poškodená ortézu 9 mesiacov. Zdravotný stav žalobkyne si okrem iného vyžadoval opatrovanie inou osobou, aj napriek tomu, že nebola bezvládna či pripútaná na lôžko, ale vyžadovala si pomoc pri obstarávaní a príprave prostriedkov dennej obživy. V januári 2009 podstúpila žalobkyňa vo FNsP Bratislava operáciu - extrakciu klinca ľavého predkolenia a opätovne bola práceneschopná od 8.1.2009 do 28.2.2009 a odkázaná na chôdzu o barliach a pomoc tretej osoby. Celkovo žalobkyňa absolvovala 3 operácie. Prvú ihneď po autonehode, druhú nutnú na dynamizáciu klinca v predkolení a tretiu z dôvodu odstránenia klinca a osteosyntetického materiálu z predkolenia. Od prvej po tretiu operáciu prešlo približne 29 mesiacov, pričom práceneschopná bola 14 mesiacov po prvej operácii a 2 mesiace po tretej operácii. Nemecké barle bola nútená používať 7 mesiacov po autonehode a následne ich na 7 mesiacov vymenila za francúzske barle. Žalobkyňa napriek dlhodobej liečbe a následným rehabilitáciám dodnes trpí bolesťami v dolnej končatine, pokiaľ dlhšie stojí alebo chodí. Palec na ľavej končatine jej funguje len na 50%, ľavú nohu má o 1 cm dlhšiu od pravej a tvar ľavého predkolenia je v dôsledku úrazu vzhľadovo diametrálne odlišný v porovnaní s druhou nohou, čo ako žena veľmi ťažko znáša. Žalobcovia v žalobe ďalej uviedli, že jednou z prvoradých hodnôt osobnosti každej fyzickej osoby ako celku je život, zdravie, telo, teda telesná integrita každého jednotlivca a jej nedotknuteľnosť. Žalobkyňa má za to, že konaním žalovanej došlo k neoprávnenému zásahu do jej zdravia a jej telesnej integrity, teda do osobnostných práv chránených jednak čl. 5 ods. 1 Ústavy SR, aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, konkrétne do jej práva na zdravie a telesnú integritu. Konanie žalovanej, ktorým svojou nedbanlivosťou spôsobila žalobkyni ťažkú ujmu na zdraví, malo za následok dlhodobý závažný a negatívny dopad na jej zdravie, pričom žalovaná svojim nedbanlivostným konaním spôsobila žalobkyni celoživotnú ujmu na zdraví. Zranenia, ktoré žalobkyňa utrpela, si vyžiadali trvalé následky a jej zdravotný stav v dôsledku uvedeného zranenia už nebude plnohodnotný, ako pred uvedenou dopravnou nehodou. Boli naplnené všetky hmotno-správne podmienky potrebné na vznik a následné uplatnenie si občiansko-právnych sankcií za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom žalovanej do osobnosti žalobkyne. Zásah objektívne spôsobil žalobkyni nemajetkovú ujmu spočívajúcu v porušení jej osobnostných práv na zdravie a telesnú integritu, ako aj spočívajúcu v ohrození jej ďalšieho osobnostného práva, a to práva na život. Tento zásah bol v rozpore s objektívnym právom, teda právnym poriadkom SR. Jediným účinným prostriedkom ochrany osobnosti v danom prípade je priznanie zadosťučinenia v peňažnej forme, teda nahradenie nemajetkovej ujmy. Žalobkyňa si uvedomuje, že samotné peniaze jej zdravie už nikdy nevrátia, nevymažú spomienky na ťažké obdobie liečenia a ani neodstránia následky, ktoré bude mať zo zranenia po celý život, avšak akákoľvek morálna forma zadosťučinenia spočívajúca v ospravedlnení zo strany žalovanej podľa žalobkyne by bola s ohľadom na čas už viac ako nedostatočná. Žalovaná do dnešného dňa nekontaktovala žalobkyňu, ani za účelom ospravedlnenia, alebo prejavenia ľútosti nad tým, čo sa stalo a čo jej spôsobila. Žalobkyňa má za to, že jedinou možno sankciou, ktorá by bola dostatočnou a jedinou možnou účinnou formou nápravy je priznanie primeraného zadosťučinenia podľa § 13 Obč. zákonníka spočívajúceho v určitom plnení. V zmysle uvedeného ustanovenia môže ísť o plnenie morálne alebo peňažné. Ako morálne, tak aj zadosťučinenie v peniazoch má sledovať cieľ primerane s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu, postačujúcim a zároveň účinným spôsobom zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu. Žalobcovia sú toho názoru, že jediným možným a primeraným zadosťučinením prichádzajúcim do úvahy v tomto prípade, je len zadosťučinenie v peňažnej forme. Akákoľvek iná forma morálneho zadosťučinenia by bola nepostačujúca a neúčinná s poukazom na samotné plynutie času, keďže dopravná nehoda sa stala v septembri 2006 a zo strany žalovanej nedošlo ani čiastočne k prejaveniu ľútosti alebo spolupatričnosti so žalobkyňou, hoci sa pred dopravnou nehodou poznali, ale aj s poukazom na samotnú intenzitu, povahu a spôsob neoprávneného zásahu, ako aj charakteru a rozsahu porušenej hodnoty osobnosti a k trvaniu nemajetkovej ujmy. S ohľadom na to, že zásah do osobnostných práv žalobkyne bol spôsobený trestným činom, že zásah do jej osobnostných práv bol značnej intenzity (ťažká ujma na zdraví s doživotnými následkami), že boli porušené základné hodnoty osobnosti - zdravie a telesná integrita a že žalobkyňa bola práceneschopná 14 mesiacov a podrobila sa niekoľkým

operáciám, s následkami svojich zranení bude žiť po zvyšok svojho života, nebola by akákoľvek forma morálneho zadosťučinenia postačujúca a účinná. Výšku požadovanej peňažnej sumy vo výške 10.000 eur žalobkyňa odôvodnila s poukazom na to, že s následkami neoprávneného zásahu do jej osobnostných práv sa bude vyrovnávať celý život, čo odôvodňuje priznanie finančného zadosťučinenia vo väčšom rozsahu, hoci si uvedomuje, že presný finančný ekvivalent za ľudské zdravie a telesnú integritu nie je možné nijako určiť a ohraničiť. Má však za to, že požadovaný nárok je primeraný, pričom vychádzala z kritérií stanovených zákonom, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo. Prihliadala aj na dlhodobý následok vzniknutý v dôsledku dopravnej nehody, ako aj na skutočnosť, že išlo o nedbanlivostný trestný čin a nebolo v úmysle žalovanej konať týmto spôsobom, poukázala na to, že žalobkyňa nemala žiadnu mieru spoluzavinenia pri dopravnej nehode. Žalobcovia poukázali na to, že u žalobkyne došlo k ťažkej ujme na zdraví s následkom ťažkého poškodenia zdravia a právo na finančné zadosťučinenie upravené v § 13 ods. 2 Obč. zákonníka je nutné posudzovať ako právo na náhradu imateriálnej škody na zdraví v zmysle § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z. Ďalej žalobcovia 1/ a 2/ v žalobe uviedli, že protiprávnym konaním žalovanej bolo hlboko zasiahnuté do ich emocionálnej sféry a do ich súkromného života, zahrňujúceho aj právo na vytváranie rodinného spolužitia a súžitia s blízkymi osobami. Žalobkyňa pred dopravnou nehodou pracovala ako zdravotná sestra v odbornej lekárskej ambulancii, dňa 31.08.2006 pracovný pomer ukončila a dňa 01.09.2006 nastúpila do pracovného pomeru vo FNsP. V novom zamestnaní odpracovala dva pracovné dni a následne bola práceneschopná 14 mesiacov. Po ukončení práceneschopnosti nastúpila opäť do práce vo FNsP, kde vykonáva dodnes prácu endoskopickej zdravotnej sestry. Svoje povolanie vykonáva rada a berie ho ako svoje poslanie, ktoré ju napĺňa a baví. Dopravnú nehodu preto žalobkyňa na začiatku svojho pôsobenia na novom pracovisku vnímala veľmi negatívne, najmä s ohľadom na dlhodobú absenciu. Žalobkyňa bola spočiatku po autonehode nepohyblivá, pripútaná na lôžko, časom odkázaná na barle a pomoc príbuzných a priateľov. Po 14 mesiacoch, kedy jej boli v dĺžke 12 mesiacov vyplácané iba sociálne dávky a ďalšie dva mesiace ju živil iba manžel (žalobca 2/), nastúpila do práce, hoci bola potrebná ešte rehabilitácia, keďže členok a koleno ľavej nohy boli málo pohyblivé. Jej pôsobenie v práci bolo sprevádzané bolesťami a ťažkosťami. Žalobcovia žijú v usporiadanom a harmonickom manželstve už skoro 18 rokov a ako u väčšiny manželstiev starostlivosť o domácnosť bola na žalobkyni, ktorá zabezpečovala nákupy, varila, upratovala. Po autonehode všetku starostlivosť o domácnosť musel zabezpečovať žalobca 2/, napriek tomu, že pracoval a stále pracuje na smeny, pričom prvé týždne po autonehode bol žalobca 2/ nútený čerpať v zamestnaní dovolenku a postarať sa o deti, aby neboli v noci samé. Musel sa naučiť prať, žehliť, variť, popritom navštevoval manželku v nemocnici. Časť starostlivosti o deti pomáhala zabezpečovať aj matka žalobkyne. Autonehoda narušila aj rodinné tradície rodiny, ktorá slávila vždy Vianoce, Veľkú noc, narodeniny a meniny tradične s množstvom domácich cukroviniek a zákuskov, ktoré žalobkyňa sama pripravovala v rámci svojho koníčka. Sviatky a rodinné slávnosti po autonehode sa však niesli v duchu skromnosti a najmä starostí, čo bude ďalej. Ako rodina pred autonehodou trávili voľný čas aktívne na bicykloch, bicyklových túrach, kynologických pretekoch, častých prechádzkach v prírode, v zime radi lyžovali. Počas liečenia žalobkyňa všetky tieto aktivity bola nútená vypustiť a takisto aj žalobca 2/, nakoľko naňho prešla celá starostlivosť o domácnosť a nemal na svoje záľuby čas. Žalobca 2/ sa na dva roky vzdal všetkých svojich záľub ako bola kynológia, rybačky a kempovanie v prírode. Rušný spoločenský život sa obmedzil na pár návštev kamarátov v ich domácnosti, keďže žalobkyňa bola nepohyblivá, pre bolesti nevládala neskôr nikam chodiť, musela mať podloženú nohu vo vyšnej polohe. Dopravná nehoda zasiahla aj do ich dovolenkového života, predtým pravidelne chodili na letné dovolenky k moru, po Slovensku, v zime pravidelne chodili lyžovať. Žalobcovia veľmi ťažko znášali aj skutočnosť, že zranenia žalobkyne si vyžiadali komplikácie a neliečili sa podľa predpokladov lekárov, čím liečenie trvalo viac, ako rok. V čase dlhodobej pracovnej neschopnosti žalobkyne začala ich dcéra navštevovať osemročné gymnázium, ich syn navštevovať základnú školu, čo sú obdobia vo vývoji detí, pri ktorých chce byť rodič účastný, nielen pasívne, ale aj aktívne (pomáhať im, vyzdvihovať ich zo školy, chodiť na rodičovské združenia). Tieto záležitosti však žalobkyňa nemohla vôbec vykonávať a žalobca zamestnaný na pracovné smeny a s potrebou postarať sa o celú domácnosť, ich mohol vykonávať iba sporadicky. Ich syn v tej dobe hrával futbal, avšak na tréningoch začal chýbať, keďže žalobca 2/ ho nemohol vždy odviesť. Pred dopravnou nehodou mali žalobcovia tiež objednanú kompletnú rekonštrukciu rodinného domu, ktorý na jeseň 2005 kúpili v pôvodnom stave. Táto neprebiehala však podľa pôvodného plánu, keďže po autonehode im vznikli nečakané výdavky (kúpa nového - ojazdeného auta), finančné zabezpečenie celej rodiny bolo výlučne na žalobcovi 2/, čo malo za následok aj zníženie životnej úrovne celej rodiny a vyčerpanie všetkých úspor. Žalobkyňa aj jej vtedy 10-ročná dcéra (ktorá počas nehody bola so žalobkyňou v aute) mali a majú po nehode problémy nastúpiť do auta. Dopravná nehoda teda zasiahla aj do súkromného

a rodinného života žalobcov 1/ a 2/. Rešpektovanie súkromného života zahŕňa aj právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľuďmi ako aj ich rodinný život. Zahŕňa vzťahy medzi blízkymi príbuznými, ktoré prispievajú k rozvoju každej z týchto osobností. Rodinný život zahŕňa nielen sociálne, morálne a kultúrne vzťahy medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi vytvárané v dobe ich spoločného spolužitia, ale aj vzťahy medzi ostatnými blízkymi príbuznými bez ohľadu na to, či spolu trvalo žijú, alebo nie. Konaním žalovanej došlo k neoprávnenému zásahu do ich súkromia chráneného § 11 Obč. zákonníka a náhrada nemajetkovej ujmy v peňažnom vyjadrení v zmysle § 13 ods. 2 Obč. zákonníka je primeraným prostriedkom obrany proti neoprávnenému zásahu. Spomienky a trauma, ktorá obom žalobcom vznikla, bude prakticky neodstrániteľná z ich života, v dôsledku tejto udalosti už nebude nikdy úplne ako predtým s ohľadom na trvalé zdravotné následky žalobkyne a nutnosti vzdania sa dovtedajšieho aktívneho života. Náprava týchto následkov podľa § 13 ods. 1 Obč. zákonníka ako aj akékoľvek iné morálne zadosťučinenie by boli prinajmenšom nepostačujúce. Žalobkyňa požaduje v súlade s § 13 ods. 2 Obč. zákonníka priznanie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 6.000 eur z titulu zásahu do jej súkromného a rodinného života a žalobca 2/ vo výške 4.000 eur.

K žalobe sa písomným podaním zo dňa 05.11.2009 vyjadrila žalovaná, navrhla žalobu zamietnuť a priznať jej náhradu trov konania. Potvrdila zavinenie dopravnej nehody dňa 05.09.2006 s tým, že bola uznaná vinnou trestným rozkazom Okresného súdu Pezinok a bol jej uložený trest s tým, že poškodení boli odkázaní na náhradu škody v občiansko-právnom konaní. Poukázala na to, že súd v trestnej veci vyhodnotil všetky poľahčujúce okolnosti prípadu, že žalovaná viedla pred spáchaním trestného činu riadny život, priznala sa a úprimne ho oľutovala. Uviedla, že tragédia poznačila aj ju, vodičské oprávnenie napriek vykonaniu trestu zákazu činnosti ku dňu 05.09.2008 doposiaľ nemá. K otázke ospravedlnenia uviedla, že hneď po dopravnej nehode bola slovne napadnutá matkou žalobkyne. Počas hospitalizácie žalobkyne ju žalovaná bola každý deň navštíviť a informovala sa o jej zdravotnom stave. O zdravotný stav žalobkyne sa zaujímala ďalej aj po skončení hospitalizácie, pričom jej prostredníctvom SMS správy navrhla, že jej napečie pred sviatkami a pomôže v domácnosti. Poukázala na to, že sa písomne ospravedlnila rodine ďalšej poškodenej (zranenej) pri dopravnej nehode, pričom prostredníctvom svojho obhajcu sa obrátila na žalobkyňu aj listom zo dňa 03.10.2006, v ktorom navrhovala uzavretie zmieru podľa § 220 Tr. zák. s tým, že aj touto cestou vyslovila svoju ľútosť a vec chcela uzavrieť a dohodnúť tak, aby následky pre poškodených boli čo najmenšie. Napriek osobnému rokovaniu právnych zástupcov sporových strán výsledok sa nedostavil. Odmietla tvrdenia žalobcov o tom, že by im nebola poskytla nemateriálnu satisfakciu v celom rozsahu tak, ako ju možno od nej spravodlivo požadovať. Poukázala práve na znalecký posudok MUDr. Lohnerta, ktorý vo svojich záveroch uviedol, že primeranou dobou liečenia žalobkyne by bola doba 6 mesiacov, z ktorých vlastne vyplýva, že doba liečby žalobkyne utrpeného zranenia je neprimeraná. Poukazuje na konštatovanie znalca o ďalších zraneniach nesúvisiacich s nehodou - opakované pošmyknutia v domácnosti a mierna strata korekcie postavenia dolného úlomku v zmysle lekárskej správy z 19.10.2006. V prípade žalobkyne sa nejednalo o poškodenie životne dôležitého orgánu, nebola ohrozená na živote, nastúpila do pôvodného (pracovného) zaradenia bez zdravotného obmedzenia (práca zdravotnej sestry v jednosmennej prevádzke). Podľa názoru žalovanej v prípade žalobcov nedošlo v značnej miere k zníženiu ich dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti. Okolnosti prípadu preukázané najmä v trestnom konaní nenasvedčujú tomu, že okolnosti, za ktorých k porušeniu práva žalovanou došlo, sú tak závažné a takej intenzity, aby bol návrh žalobcov na nemajetkovú ujmu v peniazoch opodstatnený. Žalobkyňa obdržala v plnej miere odškodnenie z oboch titulov (bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia) v zmysle § 444 Obč. zákonníka, a to prostredníctvom plnenia žalovaného 2/ na vrub povinného zmluvného poistenia za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Ustanovenie § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. priznáva súdu moderačné právo v obmedzenom rozsahu tak, že môže zvýšiť náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia najviac o 50% základného bodového ohodnotenia, ale iba v prípadoch osobitného zreteľa, akým je priznanie invalidity. Aj v danom prípade prípadné zvýšenie súdom musí spĺňať dve zákonné podmienky - primeranosť
a spravodlivosť. V danom prípade sa nejedná o prípad hodný osobitného zreteľa, satisfakcia bola priznaná v dostatočnej a spravodlivej miere a podľa zákona v peňažnej forme. Bolo by neetické a v rozpore so zákonom, ak by poškodení žalobcovia dostali satisfakciu v peňažnom ekvivalente dvakrát. Zákonné nároky žalobcov boli vysporiadané z poistnej zmluvy žalovanej 1/ k povinnému zmluvnému poisteniu zodpovednosti za škodu v zmysle zákona 381/2001 Z. z. S poukazom na § 450 Obč. zákonníka má žalovaná za to, že žalobný návrh je nedôvodný.

K vyjadreniam žalovaných sa vyjadrili žalobcovia podaním doručeným súdu na pojednávaní dňa 13.01.2010. V podaní uviedli, že otázka formy zavinenia je pri ochrane osobnostných práv bezpredmetná. Poukázali však na to, že práve žalovaná spôsobila dňa 05.09.2006 dopravnú nehodu svojou nezodpovednou jazdou a bola to práve ona, ktorá svojím nedbanlivostným konaním zasiahla do životov nevinných ľudí a do ich osobnostných práv. Majú za to, že verbálne výčitky matky žalobkyne po dopravnej nehode voči žalovanej neprekročili hranicu slušnosti a z konania žalovanej po dopravnej nehode až do dnešného dňa vyplýva jediný prejav ľútosti, a to ľútosti nad ňou samou, ako to s ňou dopadne. Nie je pravdou, že žalobkyňu počas hospitalizácie denne navštevovala, navštívila ju len dvakrát, z toho žalobkyňa si pamätá iba jednu návštevu. Počas svojej návštevy sa informovala len k tomu, či je to so žalobkyňou naozaj také zlé a aká bude doba jej liečenia, avšak ani počas návštevy nedošlo k ospravedlneniu, prípadne prejavu nejakej ľútosti a SMS-ky z mobilného telefónu boli iba prázdnym prejavom záujmu o zdravotný stav žalobkyne posielané na radu niekoho iného. V ani jednej z týchto SMS nepadlo ospravedlnenie či prejav ľútosti. Za ospravedlnenie a prejav ľútosti nemožno považovať ani návrh obhajcu na uzatvorenie zmieru podľa § 220 Tr. zák. Pre žalobcov je nepochopiteľné, prečo sa žalovaná 1/ písomne ospravedlnila rodine jednej z poškodených a neučinila tak v prípade druhej poškodenej - žalobkyne. Obavy žalovanej z verbálnych útokov žalobcu 2/ a matky žalobkyne sú v danom prípade neopodstatnené, nakoľko žalobca 2/ sa nikdy o žalovanej nevhodne nevyjadroval a nespráva sa k nej nevhodne a matka žalobkyne 1/ okrem emocionálneho vypätia tesne po dopravnej nehode, sa takisto voči žalovanej inak slovne nezaútočila. Z lekárskej správy zo dňa 19.10.2006 s konštatovaním, že pacientka sa dvakrát šmykla na reďkovke a potom v kúpeľni dostúpila, resp. narazila na nohu, nevyplýva, že by pošmyknutie žalobkyne v domácnosti malo nejaký vplyv na priebeh liečenia a jeho dobu. Takisto z neho nevyplýva, že by mali tieto pošmyknutia nejaký vplyv na posunutie úlomkov. Žalobcovia však poukázali na to, že žalobkyňa bola po dopravnej nehode a po prepustení z nemocnice po operačnom zákroku totálne obmedzená vo svojom živote a najmä v pohybe. Na všetko v domácnosti bola odkázaná na pomoc svojich blízkych, a to nielen pri zložitejších úkonoch, ale aj pri bežných potrebách, ako bola osobná hygiena, obliekanie, príprava jedla, atď. Po domácnosti sa mohla pohybovať len s barlami a práve pohyb s barlami jej robil spočiatku starosti, kým sa nenaučila, ako sa s nimi pohybovať. Predmetné pošmyknutia, ktoré sa snaží žalovaná zneužiť na prenesenie časti zodpovednosti na žalobkyňu, boli dôsledkom práve tohto sťaženého pohybu žalobkyne po domácnosti. Bola odkázaná na pomoc svojich blízkych a keď jej maloleté deti pripravovali jedlo na raňajky, stalo sa, že im na zem spadli nakrájané reďkovky, na ktorých sa žalobkyňa pošmykla. Žalobkyňa ihneď vyhľadala lekársku pomoc a preventívne zašla na kontrolu k svojmu lekárovi, ktorý ju uistil, že je všetko v poriadku. Ďalej uviedli, že nároky vyplývajúce z ochrany osobnostných práv, ktorých sa žalobcovia domáhajú, sú úplne inými nárokmi a nemajú nič spoločné s nárokmi žalobkyne ohľadne poškodenia jej zdravia, a to bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Ide o právne a kvalitatívne odlišné nároky z rôznych právnych titulov, ktoré si nemožno zamieňať a nemožno ich identifikovať a stotožňovať s nárokmi zadefinovanými na základe osobitných právnych predpisov. K vyjadreniu žalovaného 2/ žalobcovia uviedli s poukazom na § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z., že žalovaná 1/ má jednoznačné právo, aby z jej poistenia nahradil žalovaný 2/ žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do jej osobnostných práv, konkrétne práva na život a zdravie, nakoľko aj v tomto prípade ide o škodu na zdraví, ale v zmysle ustanovení o osobnostných právach. Podľa zhodného názoru oboch žalobcov majú ideálne manželské spolužitie, jeden druhého milujú a navzájom sa rešpektujú, pričom od počiatku manželstva si vytvorili určitý im obom vyhovujúci chod domácnosti, podľa ktorého žalobkyňa prebrala na seba starostlivosť o deti a domácnosť a žalobca zase o technické veci ohľadne domácnosti a ekonomické zabezpečenie rodiny. Rozdelenie si úloh v manželstve a domácnosti je najzákladnejším prvkom fungujúcej rodiny a domácnosti. Konaním žalovanej došlo k zásahu do osobnostných práv oboch manželov, a to práv na súkromie zahŕňajúc aj rodinný život.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, svedkov, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, spisom Okresného súdu Pezinok zn. 2T/12/2009 a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Trestným rozkazom Okresného súdu Pezinok č. k. 2T/12/2009 zo dňa 30.01.2009 bola žalovaná uznaná vinnou, že dňa 05.09.2006 v čase o 17.55 hod. medzi obcami Dunajská Lužná a Šamorín riadila osobné motorové vozidlo Škoda Octavia smerom na Šamorín, pričom sa plne nevenovala riadeniu vozidla a sledovaniu situácie v cestnej premávke, následkom čoho sa vozidlo postupným bočným premiestnením vľavo dostalo do protismeru, kde svojou ľavou stranou naradilo do ľavej strany protiidúceho vozidla Opel Corsa a následne narazilo do ľavej strany ďalšieho protiidúceho motorového vozidla Škoda

Felicia Combi, ktoré riadila žalobkyňa. Následkom vyššie uvedených nárazov bolo žalobkyni spôsobené zranenie - otvorená zlomenina oboch kostí ľavého predkolenia s posunom úlomkov, ktoré poškodenú obmedzovali v obvyklom spôsobe života po dobu 9 mesiacov. S poukazom na § 288 ods. 1 Tr. por. bola žalobkyňa ako poškodená odkázaná s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňom 04.03.2009.

Žalovaná listom (bez dátumu) sa ospravedlnila rodine poškodenej z vozidla Opel Astra s tým, že je jej ľúto ich dcérky, ktorá utrpela pri nehode zranenie a bola by veľmi rada, keby jej oznámili, ako sa zranená má. Poukázala na to, že sama pracuje v zdravotníctve a uvedomuje si, čo zranenie a bolesť znamená, najmä u detí. Je ochotná všetku škodu, ktorú jej zavinením utrpeli, nahradiť. Vyzvala poškodenú rodinu na telefonický, prípadne písomný kontakt s tým, aby prijali jej hlboké ospravedlnenie a odpustili. List zaslala žalovaná 19.09.2006.

Cestou svojho právneho zástupcu žalovaná oslovila listom zo dňa 03.10.2006 aj žalobkyňu s poukazom na to, že trestné konanie voči žalovanej je v štádiu prípravného konania pred vyšetrovateľom, žalovaná svoju vinu na nehode v plnom rozsahu priznáva, pričom k spáchaniu trestného činu sa priznala a svoj čin ľutuje, za skutok jej hrozí trest odňatia slobody na 6 mesiacov až 5 rokov, s poukazom na § 216 Tr. por. a § 220 Tr. por. však trestný poriadok pozná aj iné právne inštitúty okrem vyslovenia viny a uloženia trestu, a to podmienečné zastavenie trestného stíhania a zmier. Žalovaná popri zamestnaní zdravotnej sestry absolvuje bakalárske štúdium a po jeho ukončení by mohla uvažovať o profesnom postupe, čo však so záznamom v registri trestov asi nebude možné. Svoj čin úprimne ľutuje a mrzí ju, čo spôsobila. Poľutovanie žalobkyni osobne tlmočila pri návštevách v nemocnici. Je
ochotná nahradiť škodu, ktorá žalobkyni jej zavinením vznikla. Žalobkyňu oslovila ohľadne udelenia súhlasu s uzavretím veci zmierom a o vyčíslenie škody.

Podľa prepúšťacej správy zo dňa 19.09.2006 bola žalobkyňa bezprostredne po dopravnej nehode hospitalizovaná od 05.09.2006 do 19.09.2006, počas ktorej sa
bezprostredne po nehode podrobila operačnému zákroku, nakoľko utrpela otvorenú zlomeninu predkolenia vľavo. Podľa správy bol pooperačný priebeh primeraný, skomplikovaný opuchom nohy a členka, ktorý postupne ustupoval. Priebeh rehabilitácie bol takisto primeraný. Z ďalších lekárskych správ postupne vyplýva: zo dňa 08.02.2007 vyplýva, že žalobkyni sa upravila hybnosť nohy a palca, nález klinicky bol evidentne zlepšený (oproti nálezu z 27.12.2006); z 21.02.2007 žalobkyňa v tom čase chodila s nemeckými barlami, rozcvičovala hybnosť v kolene a členku, mala opuch predkolenia; z 12.04.2007 žalobkyňa pociťovala v oblasti spôsobených zranení navečer bolesti; z 18.04.2007 mala v uvedenom čase žalobkyňa iba zahájené rehabilitácie, udávala opúchanie a modranie dolnej končatiny. Chodila pomocou barlí. Doporučenú mala intenzívnu rehabilitáciu; z 24.05.2007 používala ešte barle s odporúčaním nezaťažovať naplno končatinu; zo dňa 23.10.2007 (neurológ) sa znecitlivenie a prepadávanie palca pri chôdzi postupne upravilo, absolvuje rehabilitácie, pri došľapovaní máva bolesti v členku a v kolene; zo dňa 19.11.2007 žalobkyňa 1/ po 14 mesiacoch od zlomeniny predkolenia začala znova pracovať, avšak pri dlhšom stoji jej ľavá dolná končatina viac pripuchuje a má bolesti v oblasti ľavého členka; zo dňa 07.07.2008 vyplýva zmenený stereotyp chôdze a fixované jazvy na predkolení. V januári 2009 žalobkyňa chodila s dvoma francúzskymi barlami, operačné rany mala zhojené. Zo správy FRO z 18.03.2009 vyplýva, že žalobkyňa naďalej pociťovala bolesti v oblasti kolena, obmedzená v aktívnej i pasívnej hybnosti ľavého členka. Podľa lekárskej správy zo dňa 19.10.2006 spísanej ortopédom v FNsP Bratislava - Ružinov sa žalobkyňa v ten deň dvakrát šmykla na reďkovke a potom v kúpeľni a dostúpila, resp. narazila na nohu. Podľa záznamu o priebehu rehabilitačnej starostlivosti žalobkyne počnúc dňom 07.04.2007 do októbra 2007 v auguste naďalej chodila žalobkyňa podporne s jednou francúzskou barlou, v októbri naďalej žalobkyňa pociťovala bolesť v členkovom a kolennom kĺbe, viac na predkolení ľavej dolnej končatiny. Nevydrží dlhšiu chôdzu ani po rovnom teréne. Pripravuje sa do práce. Doporučené bicyklovanie, plávanie, jazda autom.

Z prepúšťacej správy vyhotovenej po hospitalizácii žalobkyne v období od 08.01.2009 do 11.01.2009, v rámci ktorej sa podrobila žalobkyňa operačnému zákroku pre extrakciu osteosyntetického materiálu, naďalej chodila žalobkyňa o francúzskych barliach, bola konštatovaná plná hybnosť v kolene aj v členku. Takisto lekár skonštatoval, že jazvy po zraneniach má žalobkyňa kľudné, zhojené, bez neurologického deficitu.

Práceneschopnosť žalobkyne trvala od 05.09.2006 do 01.11.2007, ďalšia práceneschopnosť bola evidovaná od 18.01.2009 do 01.03.2009.
Podľa znaleckého posudku vyhotoveného v trestnom konaní vedenom proti žalovanej profesorom MUDr. Jozefom Lohnertom, CSc. dňa 30.04.2008, utrpela žalobkyňa bezprostredne po dopravnej nehode dňa 05.09.2006 otvorenú zlomeninu oboch kostí ľavého predkolenia s posunom úlomkov. Znalec konštatoval, že neboli zaznamenané zranenia spôsobené bezpečnostnými pásmi, z ktorého dôvodu je možné predpokladať, že telo poškodenej nebolo v okamihu nárazu pripútané bezpečnostnými pásmi. Znalec ďalej konštatoval, že pre zranenie preukázané u žalobkyne je priemerná a primeraná doba liečenia vo veku žalobkyne približne 6 mesiacov, vrátane úplnej rehabilitácie. Žalobkyňa bola práceneschopnou v období od 05.09.2006 do 31.10.2007, ktorú znalec považuje za neprimeranú, avšak biologicky odôvodnenú, keďže si ju vynútili sprievodné komplikácie - predlženie hojenia a súčasné postihnutie hlbokých žíl predkolenia. Zranenia žalobkyne označil znalec za závažné, neohrozujúce síce život poškodenej osoby, naplňujúce však svojou podstatou znaky ťažkej ujmy na zdraví tak, ako ich meritórne určuje § 123 ods. 3 Tr. zák. a preto išlo o ťažkú ujmu na zdraví, ťažkú poruchu zdravia, úraz ťažkého charakteru. Žalobkyňa bola po prepustení z hospitalizácie spojenej s operáciou zlomeniny predkolenia obmedzovaná v obvyklom spôsobe života, imobilizáciou ľavého predkolenia plastovou ortézou a chôdzou o barliach (najskôr nemecké, neskôr francúzske), pre komplikácie hojenia nosila ortézu 9 mesiacov. Jej zdravotný stav po prepustení však nebol vážny, vyžadoval si opatrovanie inou osobou, vyžadoval si pomoc pri obstarávaní a príprave prostriedkov dennej obživy. Znalec v posudku predpokladal trvalé následky s tým, že ich rozsah môže kolísať, nakoľko v čase vypracovania posudku nebol ešte odstránený vnútrodreňový klinec. Podľa znalca vzniknuté dokumentované poranenia neodporujú takému mechanizmu vzniku, ako je pri dopravnej nehode. Neboli zaznamenané žiadne znaky poranení v zdravotnej dokumentácii, ktoré by vznikli iným, než vyššie uvedeným spôsobom, a teda by neboli v príčinnej súvislosti s predmetným ublížením na zdraví. Zo znaleckého posudku vyhotoveného v trestnom konaní vedenom proti žalovanej Ing. Štefanom Cirbusom dňa 22.08.2008 vyplýva záver, že ako príčina vzniku dopravnej nehody prichádza do úvahy mikrospánok vodičky, pričom vodičky z vozidla Opel a Felicia zrážke zabrániť skoršou reakciou nemohli.

Svedok Q.. X. J. vo svojej výpovedi k znaleckému posudku vypracovanému v trestnom konaní uviedol, že trvá na záveroch v ňom uvedených. Zranenia žalobkyňu obmedzili v bežnom spôsobe života, v uvedenom rozsahu. Pri takýchto zraneniach nie je možná fyzická aktivita, avšak napr. plávanie, bicyklovanie a behanie boli odporúčané, lyžovanie nie. V bežnom spôsobe živote bola obmedzená počas celej doby liečenia. U žalobkyne sa v konkrétnom prípade vyskytli dve komplikácie, na základe ktorých sa reálna doba liečenia u nej predĺžila. Išlo o nepredvídateľný jav, ktorý nemá priamy súvis so zraneniami. Konštatoval, že aj v prípade, že by bola žalobkyňa pripútaná vo vozidle bezpečnostným pásom, by boli zranenia rovnaké, ako v prípade, keby nebola. Komplikácie pri liečení zranení sa vyskytli v tom, že žalobkyňa dostala trombózu a v tom, že predkolenná kosť tzv. ihlica sa žalobkyni zahojila skôr, čím bránila zahojeniu druhej kosti tzv. píšťaly, z ktorého dôvodu musela absolvovať korekčnú operáciu. Keby však pacientka nemala dopravnú nehodu, nedošlo by ani k zraneniam, ani ku komplikáciám.

Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že so žalovanou sa osobne pozná aj z čias spred dopravnej nehody, pracovali na jednom pracovisku ako zdravotné sestry, nie však na rovnakom oddelení. Podanie žaloby odôvodnila tým, že jej život oproti tomu, aký bol pred nehodou, sa výrazne zmenil. Do toho času zabezpečovala rodinu a obaja s manželom sa venovali svojim záľubám, ona sa starala o dve deti. Pravidelne chodili na dovolenky, navštevovali kino, divadlo. Po havárii sedela iba doma, spočiatku 7 mesiacov o nemeckých barlách, neskôr ďalších 7 mesiacov o francúzskych barlách.
Žalovaná vo svojej výpovedi uviedla, že po nehode počas hospitalizácie žalobkyne ju každý deň navštívila a každý deň sa jej ospravedlňovala. Uviedla, že je jej veľmi ľúto, čo sa stalo, nebolo to úmyselné, v jej prípade zlyhal ľudský faktor. Sama mala po nehode psychické problémy, za volant si sadla až v decembri 2009.

Zástupkyňa žalovaného 2/ vo svojej výpovedi uviedla, že žalobkyni bolo vyplatené bolestné, sťaženie spoločenského uplatnenia, strata na zárobku počas PN a následne aj doplatok tejto straty. Prvé plnenie poskytla poisťovňa 19.03.2009 na bolestnom v sume 2.065 eur, na sťažení spoločenského uplatnenia sumu 2.523 eur, nákladoch na liečenie 303,63 eur a strate na zárobku počas PN sumu 1.056,30 eur. Ďalšie plnenie žalovaný 2/ poskytol dňa 21.05.2009 na nákladoch na liečenie v sume 29,82 eur a doplatkoch na strate na zárobku počas PN sumu 159,33 eur a 531,87 eur. Pri ďalšom plnení zo dňa 27.05.2009 predstavovalo bolestné 2.408 eur a sťaženie spoločenského uplatnenia 937 eur. Zo

strany žalovaného 2/ bol súdu predložený aj celý poistný spis súvisiaci s poistnou udalosťou. Z neho vyplývajú tvrdené poistné plnenia. Podľa lekárskeho posudku o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaného 25.09.2007 bolo bolestné určené celkovým počtom bodov 180 a sťaženie spoločenského uplatnenia počtom 220 bodov. Poistný spis obsahuje aj záznam o priebehu rehabilitačnej starostlivosti od apríla 2007 až do októbra 2007. Za uvedené obdobie žalobkyňa 1/ prešla z chôdze s podporou dvoch francúzskych barlí na podpornú chôdzu o jednej barle. Ošetrujúci lekár konštatoval pri chôdzi napádanie na ľavú dolnú končatinu.

Svedkyňa G. Š., kolegyňa žalovanej, vo svojej výpovedi uviedla, že pozná aj žalobkyňu 1/, ktorá je jej kolegyňa pracujúca na inom nemocničnom oddelení, k návštevám žalovanej k žalobkyni uviedla len toľko, že o nich má vedomosti z rozprávania žalovanej 1/. Pravdivosť jej tvrdení však nepotvrdila.

Svedkyňa W. X., rovnako kolegyňa žalovanej, vo svojej výpovedi uviedla, že od žalovanej vie, že žalobkyňu chodila navštevovať počas hospitalizácie na 13. poschodie na oddelenie ortopédie. Sama svedkyňa sa však žiadnej návštevy reálne nezúčastnila, má o nich vedomosti iba od žalovanej.

Svedkyňa P. Š., takisto kolegyňa žalovanej, vo svojej výpovedi uviedla, že so žalovanou sa rozprávali o dopravnej nehode a podľa nej žalovanú tento prípad trápil. Od žalovanej má vedomosti o návštevách k žalobkyni počas pracovnej smeny.

Svedkyňa Z. Q., priateľka žalobkyne, vo svojej výpovedi uviedla, že žalobkyňa následky nehody veľmi zle znášala, zranenia sa jej zle hojili a psychicky bola na tom veľmi zle. Svedkyňa bola prvá, ktorá sa o nehode dozvedela, navštevovala ju v domácnosti žalobkyne, ako aj v nemocnici. Žalobkyňa neustále plakala, veľmi ťažko znášala to, že nemohla nič robiť a nemôže sedieť, nemohla sa venovať deťom. Chod domácnosti aj starostlivosť o deti ostávali na jej manželovi, ktorý ju musel znášať aj dole po schodoch.

Svedkyňa O. S., kamarátka žalobkyne, vo svojej výpovedi uviedla, že je v kamarátskom vzťahu aj so žalovanou. Zvykli spolu cestovať do práce a preberali aj zdravotný stav a pocity žalobkyne. Nie však vtedy, keď sa na ceste do práce stretli naraz všetky tri. Svedkyňa žalobkyňu navštevovala a žalovaná sa jej dotazovala na stav žalobkyne. Pred ňou sa vyjadrila, že jej je veľmi ľúto, avšak nie pred žalobkyňou.

Svedkyňa H. Š. vo svojej výpovedi uviedla, že sa pozná so žalobcami z kynologického klubu, pričom spoločne zvykli navštevovať aj reštaurácie asi raz za mesiac, prípadne v lete aj častejšie. Žalobkyňa po nehode veľmi zle znášala svoju situáciu, vždy bola aktívna, v tom čase mali čerstvo kúpený, rozostavaný dom nadobudnutý hypotékou, z čoho mali veľké problémy. Obmedzili sa aj ich návštevy u žalobkyne, prestali chodiť aj na spoločné lyžovačky počas zimných prázdnin. Žalobkyňa sa do nehody starala o deti, vozila ich na doučovanie. Jej manžel pracoval na dve smeny a po dopravnej nehode žalobkyne musel všetky aktivity po nej prevziať on, aj čo sa týka nákupov a varenia. Predmetná situácia obmedzila žalobcu 2/ aj v jeho záľubách, nakoľko sa kynológii venoval skoro profesionálne, avšak musel sa venovať rodine a jeho záľuby šli bokom. Žalobkyňa bola na tom zle aj po psychickej stránke. V súčasnosti sa už opäť stretávajú, situácia je už lepšia, avšak na korčule alebo na bicykel už nejdú, ani lyžovačku neabsolvovali spoločne od tej doby.

Svedkyňa Q. V. (matka žalobkyne) vo svojej výpovedi uviedla, že obaja žalobcovia sú pracovití, kúpili si rodinný dom, ktorý v spornom čase prerábali. Po nehode však žalobkyňa nemohla robiť žiadne práce, ani okolo domu, ani v záhrade. Do toho času chodievali na dovolenky, lyžovačky, po nehode nebolo nič. Po operácii dcéra nemohla nič robiť a pokiaľ išiel žalobca 2/ na nočnú pracovnú smenu, pomáhala v domácnosti žalobkyni svedkyňa. Nehoda zmenila život nielen žalobcom, ale aj celej rodine. Do toho času chodievali často so žalobkyňou do divadla, po nehode ich musela navštevovať dva-trikrát týždenne a zabezpečovala starostlivosť o deti. Domáce práce po nehode zabezpečoval žalobca 2/ a svedkyňa. Doposiaľ sa nevrátili k predchádzajúcemu spôsobu života. Keď boli na ostatnej lyžovačke, žalobkyňa nelyžovala. Po finančnej stránke rodina žalobkyne nie je v takom stave, ako pred nehodou.

Svedkyňa A. S. (sestra žalobkyne) vo svojej výpovedi uviedla, že život žalobcov po dopravnej nehode sa výrazne zmenil po spoločenskej aj finančnej stránke. Žalobkyňa musela rok byť doma a iba sedieť a ležať. Žalobkyňa je typ poriadnej gazdinky, všetky záležitosti nehode však musel riešiť žalobca 2/ a jej matka. Rovnako sa zmenil aj život ich detí, napr. dcéra Petra má doposiaľ v aute strach. Spoločne absolvovali dovolenky, lyžovačky, žalobkyňa však už nelyžuje a od toho času nenosí krátke sukne.

Žalobkyňa stále plakala, mala depresívne stavy, čo veľmi zle znášali aj rodičia žalobkyne aj svedkyňa. Jej manžel (žalobca 2/) sa venoval kynológii, čo však po nehode musel zanechať, keď prevzal domáce práce.

V záverečnom návrhu žalobcovia prostredníctvom svojho advokáta poukázali na tvrdenia uvedené v žalobe a výpovede žalobcov a svedkov s tým, že zistený skutkový dej dáva právo žalobcom na uplatnenie si práva na ochranu osobnosti, a to v prípade žalobkyne zo zásahu do zdravia a do súkromného života (a v prípade žalobcu 2/ zo zásahu do jeho súkromného života). Dokazovaním bolo preukázané, že zásah do súkromia žalobcov nastal a následky tohto zásahu pretrvávajú doposiaľ.

Advokát žalovanej vo svojom záverečnom návrhu uviedol, že majú za preukázané ospravedlnenie žalovanej žalobkyni. Poukázal na duplicitu nároku žalobcov v súvislosti s uhradeným bolestným s tým, že nie sú naplnené zákonné ustanovenia na uplatnenie finančnej náhrady.

Žalovaný 2/ vo svojom záverečnom vyjadrení uviedol, že je nespochybnené, že žalobkyni 1/ vznikla škoda na zdraví a zostali jej určité trvalé následky. Žalobkyňa bola priamou účastníčkou dopravnej nehody, bola pri nej zranená, možno teda u nej uvažovať o zásahu do práva na ochranu zdravia, avšak z okolností tohto zásahu vyplýva, že sa jednalo o bežnú dopravnú nehodu, pričom žalovaná nepožila pred jazdou alkohol. Z jej strany nedošlo k závažnému porušeniu dopravných predpisov, ani zranenie žalobkyne nebolo z najťažších a liečba bola predĺžená z príčin na strane žalobkyne danosťou jej organizmu a nie pre mechanizmus zranenia. Okolnosti, pri ktorých prišlo k zásahu do práva na ochranu zdravia žalobkyne 1/ neboli takej intenzity a závažnosti, aby odôvodňovali iné, ako imateriálne zadosťučinenie. Čo sa týka práva na ochranu rodinného života, v danej časti nároku nedošlo zo strany žalovanej 1/ k priamemu zásahu do tohto práva žalobcov, išlo len o dôsledky odstraňovania primárneho zásahu a teda o následok, ktorý ako taký nie je dôvodom na odškodňovanie. Zásah do finančnej sféry žalobcov je rovnako sekundárnym následkom, ktorý bol predmetom odškodňovania.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (OZ) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Podľa ods. 2 pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1, najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa ods. 3 výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 16 OZ kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

Podľa § 420 ods. 1 OZ každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 442 ods. 1 OZ uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Podľa § 444 OZ pri škode na zdraví sa jednorázove odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

Vo veci samej tunajší súd rozhodol rozsudkom č. k. 12C/140/2009-330 zo dňa 02.06.2010 (v spojení s opravným uznesením z 23.06.2011) tak, že žalobu na nároku voči (I.) žalovanému 2/ (poisťovateľovi žalovanej) zamietol, (II.) žalovanú zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobkyni sumu 4.000 eur a žalobcovi 2/ sumu 2.000 eur a (III.) vo zvyšku (na nároku voči žalovanej 1/) žalobu zamietol. Zároveň (výrokmi IV. a V.) rozhodol o trovách konania a (výrokom VI.) o poplatkovej povinnosti žalovanej.

Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Trnave ako odvolací súd rozsudkom č. k. 24Co/202/2011-411 zo dňa 11.07.2012 napadnuté rozhodnutie vo výrokoch I., III. a IV. potvrdil, vo výroku II. zmenil a žalobu zamietol a výrok VI. zrušil.

Žalobcovia napadli rozhodnutie dovolaním. Najvyšší súd SR ako súd dovolací rozsudkom č. k. 7Cdo/65/2013-494 zo dňa 28.05.2014 dovolanie žalobcu 2/ zamietol, rozsudok krajského súdu vo výroku, ktorým bol zmenený rozsudok tunajšieho súdu v jeho výroku II. v časti týkajúcej sa žalobkyne 1/ a vo výroku zrušenia výroku VI., zrušil a vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení dovolací súd okrem iného uviedol, že otázku, či konaním žalovanej bolo zasiahnuté do osobnostných práv žalobcov považuje dovolací súd za kladne vyriešenú , keď obidva súdy nižších stupňov zhodne ustálili, že ... v danom prípade jednoznačne došlo k zásahu do osobnostného práva žalobkyne 1/ na zdravie a telesnú integritu, ako aj oboch žalobcov do osobnostného práva na súkromie, nakoľko touto dopravnou nehodou bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života... Dovolací súd ďalej uviedol, že nemajetkovou ujmou v zmysle ustanovenia § 13 ods. 2 OZ je taká ujma, ktorá sa premieta do psychickej sféry fyzickej osoby a do jej postavenia v spoločnosti (nepremieta sa bezprostredne do fyzickej integrity ani do majetkovej sféry fyzickej osoby) a preto ju treba dôsledne odlišovať od majetkovej ujmy vrátane ujmy na zdraví s majetkovými dôsledkami a inej majetkovej ujmy vzniknutej ako priamy dôsledok zásahu do telesnej integrity fyzickej osoby, za ktorú sa náhrada poskytuje podľa iných predpisov (§ 444 OZ). Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 OZ je dosiahnuť optimálnu vyváženosť miery ujmy na hodnotách ľudskej dôstojnosti s konkrétnym finančným vyjadrením náhrady takej nemajetkovej ujmy a s prihliadnutím na všetky okolnosti konkrétneho prípadne prípadu a tým účinne vyvážiť a zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu a poskytnúť čo najúplnejšiu a najúčinnejšiu občianskoprávnu ochranu osobnosti fyzickej osoby. Zmyslom náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia (podľa zákona č. 437/2004 Z. z.) je poskytnúť peňažnú náhradu za ujmu spôsobenú zásahom do telesnej integrity fyzickej osoby, pričom ani zo zásad na hodnotenie bolesti, zásad na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia, ani zo sadzieb bodového ohodnotenia nie je možné vyvodiť, že by sa náhrada za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia poskytovali za ujmu, ktorá premieta do psychickej sféry fyzickej osoby a do jej postavenia v spoločnosti (na rozdiel od českej právnej úpravy).

V ďalšom konaní odvolací súd uznesením č. k. 26Co/312/2014-510 zo dňa 29.09.2015 v napadnutých častiach - ktorými bola žalovanej jednak uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 4.000 eur a žalovanej 1/ uložená povinnosť zaplatiť na účet Štátnej pokladnice 360 eur na súdnom poplatku zrušil a vec vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že s poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR z 01.04.2015 sp. zn. I.ÚS 426/2014 (popri rozhodnutí dovolacieho súdu) týkajúce sa súbehu, či konkurencie nárokov z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia a z titulu náhrady nemajetkovej ujmy pri ochrane osobnostných práv je potrebné posúdiť zistiť, či priznané (a poisťovateľom uhradené) sťaženie spoločenského uplatnenia nebolo uplatňované na základe rovnakých skutkových tvrdení, je potrebné opätovne posúdiť, či nároky, ktorých sa žalobkyňa domáha formou nemajetkovej ujmy cez ustanovenie § 11 a nasl. OZ v súvislosti s tým, že bolo zasiahnuté do jej zdravia, telesnej integrity, rodinného života a súkromného života si uplatnila aj v rámci odškodňovania bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia (cez § 444 OZ a zákon č. 4372004 Z. z.). Je teda potrebné každý nárok žalobkyne ako zložku práva posúdiť, či nebol krytý v rámci náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

K doplneniu dokazovania si súd vyžiadal informáciu od poisťovateľa k špecifikácii poistného plnenia vyplateného žalobkyni. Písomným podaním zo dňa 03.06.2016 poisťovateľ oznámil súdu, že žalobkyni na bolestnom vyplatil celkom sumu 4.004,73 eur, na sťažení spoločenského uplatnenia sumu celkom 3.460 eur (dňa 19.03.2009 čiastku 2.523 eur za 220 bodov a dňa 27.05.2009 čiastku 937 eur za 70 bodov), na nákladoch spojených s liečením 333,45 eur a na strate na zárobku počas práceneschopnosti sumu 1.747,50 eur, všetko v období od 19. marca do 27. mája 2009. K ďalšiemu plneniu poisťovateľa, než bolo preukázané už pri prvom rozhodnutí tunajšieho súdu, nedošlo. Podľa lekárskych posudkov, z ktorých vychádzal poisťovateľ pri vyplácaní poistného plnenia, bolestné bolo vyhodnotené za operačné zákroky predkolenia (2x 180 bodov) a sťaženie spoločenského uplatnenia za ľahké a stredné obmedzenie hybnosti palca, členka a kolena (290 a 220 bodov).

Žalobkyňa vo svojej doplňujúcej výpovedi uviedla, že v období, keď došlo k dopravnej nehode, mala dve malé deti, ktoré do školy musel odprevádzať manžel alebo jej matka a nebola im v rámci starostlivosti

k dispozícii v takom rozsahu, ako by chcela byť. V súčasnosti má žalobkyňa rozdielne nohy, nosí radšej nohavice, jednu nohu má kratšiu a napáda na ňu, do topánok si dáva vyššiu ortopedickú vložku a cíti bolesti v kĺbe. Takisto cíti akúkoľvek zmenu počasia - má bolesti. Pri šoférovaní vo vozidle myslí na nehodu, spočiatku nedokázala prejsť trasu, na ktorej došlo k nehode. Žalovaná sa jej nikdy neospravedlnila, pri stretnutí v operačnej sále sa jej otočila chrbtom.

Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba (v preskúmavanej časti nároku žalobkyne voči žalovanej do výšky 4.000 eur) bola podaná dôvodne. Žalobou si uplatnila žalobkyňa nároky súvisiace s ochranou osobnosti, a to zásahmi do jej zdravia a súkromia.

Predmetom ochrany osobnosti podľa ustanovení § 11 a nasl. Obč. zákonníka sú imateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka. Zákon poskytuje ochranu predovšetkým životu a zdraviu fyzickej osoby. Nikto nemôže zasiahnuť do telesnej či psychickej integrity fyzickej osoby a každý sa musí zdržať konania, ktorým by mohol ohroziť jej život alebo zdravie. Ochrana práva na súkromie zas zahŕňa širokú oblasť týkajúcu sa súkromného života ako aj intímnej sféry, vnútorného myšlienkového či citového života človeka. Týka sa života v rodine, vzťahov k inej osobe, s ktorou je v úzkom citovom, priateľskom alebo obdobnom vzťahu. Zákon neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale len proti takému zásahu, ktorý je neoprávnený a ktorý je spôsobilý privodiť ujmu fyzickej osobe z hľadiska jej postavenia v spoločnosti (v rodine, na pracovisku a v odborných kruhoch, na verejnosti a vo verejných funkciách). Návrh na poskytnutie primeraného zadosťučinenia sleduje priznanie satisfakcie fyzickej osobe, ktorej osobnostné právo bolo porušené so zreteľom na to, že zásah zvyčajne nemožno odčiniť obnovením pôvodného stavu. Tu rozlišujeme morálnu satisfakciu a satisfakciu finančnú. Nemajetkovú ujmu v peniazoch môže súd priznať, ak by sa morálna satisfakcia nezdala postačujúca a ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Pred uplatnením žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je nevyhnutné uplatniť žalobou právo na poskytnutie morálnej satisfakcie. Pokiaľ však môže byť nemajetková ujma na osobnosti postihnutej fyzickej osoby, primerane vyvážená niektorou z foriem morálneho zadosťučinenia, poskytnutie príslušnej morálnej satisfakcie treba uprednostniť. Ale v prípadoch, kde došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere, a kde intenzita tohto zásahu nie je primerane napraviteľná inými právnymi prostriedkami, je potrebné považovať za opodstatnené a spravodlivé priznanie zadosťučinenia v peniazoch. Ustanovenia Občianskeho zákonníka v §§ 11 až 13 dávajú oporu pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do osobnosti fyzickej osoby aj v dôsledku dopravnej nehody. Pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú stanovené dve kritéria, z ktorých súd musí vychádzať a to sú 1. závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a 2. okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Podľa názoru súdu v danom prípade jednoznačne došlo k zásahu žalovanej do osobnostnej sféry žalobkyne v psychickej sfére, prejavujúcej sa najmä v otázke postavenia žalobkyne v spoločnosti, starostlivosti o deti, rodinu a domácnosť, v ktorej oblasti sa nemohla žalobkyňa realizovať v rozsahu akom chcela a dovtedy aj vykonávala. Nemohla sa zdokonaľovať vo svojej profesii (tu nemá súd na mysli otázku príjmu - k čomu slúži inštitút náhrady straty a zárobku) - bola len pár dní v novom zamestnaní. Touto dopravnou nehodou bolo zasiahnuté do jej súkromného a rodinného aj pracovného života, čo preukázali svedecké výpovede príbuzných, priateľov aj kolegov. Vzhľadom na obsah žalobného návrhu, tvrdení a dôvodov uvedených v žalobe je zrejmé, že žalobkyňa si v tomto konaní neuplatňuje nároky na fyzickej ujme, ktoré boli alebo mohli byť predmetom náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Následky súvisia nielen s tým, že určité obdobie sa život žalobkyne a jej rodiny, jej správanie a chod domácnosti výrazne zmenil, žalobkyňa bola ochudobnená o spoločenský život, ktorým žila pred dopravnou nehodou, zároveň treba prihliadnuť aj na citovú ujmu spočívajúcu v nepríjemných pocitoch, smútku, šoku z dopravnej nehody, preto tu peňažná satisfakcia prichádza do úvahy. Za primeranú súd pre žalobkyňu posúdil sumu 4.000 eur. Pri priznaní výšky tejto satisfakcie súd zohľadnil najmä svedecké výpovede, z ktorých vyplýva, že rodina sa postupne z prípadu spamätala a jej aktivity v spoločenskom aj rodinnom živote sa vracajú do obdobia spred dopravnej nehody. Súd pri určení peňažnej náhrady prihliadol aj na okolnosti dopravnej nehody i skutočnosť, že sa jedná o nedbanlivostný trestný čin, kde nebolo v úmysle žalovanej konať týmto spôsobom. Je však potrebné súhlasiť s tým, že morálneho zadosťučinenia zo strany žalovanej sa žalobkyňa (napriek tomu, že sa so žalovanou osobne poznali a navyše pracovali v rovnakom zariadení) doposiaľ nedočkala a v súčasnosti už by ostalo absolútne bez efektu. Pokiaľ žalovaná sa snažila v konaní svedeckými výpoveďami preukázať, že z jej strany k ospravedlneniu, resp. ospravedlňovaniu sa voči žalobkyni došlo, jej konanie v tomto smere sa javí ako účelové súvisiace s výsledkom trestného konania, ktoré bolo voči

nej vedené. Z uvedených dôvodov súd uznal nárok na peňažnú satisfakciu za oprávnený. Priznaná výška podľa názoru súdu dostatočne vykompenzuje žalobkyni strádania v dotknutej psychickej sfére.

O trovách konania súd rozhodne s poukazom na § 151 ods. 3 O. s. p. samostatným rozhodnutím po právoplatnosti tohto rozsudku.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu.
V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok)